

predloga, le predlog zastran vredništva zakonikovega naj se še odloži, in tako je bil tudi dr. Tomanov predlog od večine državnega zbora sprejet in prevdare stroškov za glavno vodstvo z 175015 gl. potrjen. Za najvišjo sodnijo so bili stroški določeni na 304510 gl. Pri tej priliki je prišla beseda na to, kakšni uradniki naj služijo pri tej viši sodnii. Dr. Tašek iz Českega s še 13 poslanci onega odbora se potegne za to, da naj se pri oddajanju teh služb gleda tudi na česko in marsko deželo, na Šlezijo, Galicijo in Bukovino. Na to Črne besedo poprime in zagovarja enake pravice za Dalmacijo, Primorsko, Krajnsko, Štajersko in Koroško. Govoril je vrli domoljub več kot celo uro in spričal z živimi dokazi potrebo, da tudi slovenskemu narodu se mora pravica zgoditi. Predsednik Hein ga je večkrat ustavljal, ker predolg mu je menda bil popis trpljenja slovenskega naroda; al kaj more Črne za to, da je zgodovina ta tako dolga; Črne se ni sprehajal v občnih frazah, ampak na beli dan je stavil djanski naš dosedanji žalostni stan, s katerim je dokazal potrebo premembe v pisarnicah in šolah in podpiral svoj predlog. (V prihodnjem listu bomo prinesli izvrstni govor od besede do besede.) Na to vstane Brolih in odbija „fremde Wünsche und Erwartungen“ dr. Tašekove, pri katerih bi se zgubila zbornica v labirint besedovanja, da bi ne mogla niti najti za durne predloge. Gospod Brolih menda misli, da je državni zbor le „buchhaltung-a“, ki ima gole številke pretresovati, in je čisto pozabil, kako je ravnal tudi prvi pomoženi državni zbor. Črne-tovega govora, pravi, ni razumel. „Pravo!“ so mu klicali nekteri levičniki strani, al dr. Toman vstane in se čudi, kako de Brolih, ki veliko bliže Črnetu sedi, ga ni razumel, ker ga je vendar on dalje od njega razumel in z njim čutil, ko mu je velika zgodovina trpljenja slovenskega naroda iz domoljubnih prsi kipela, da slavno ministerstvo in cela zbornica sliši marsikaj kar še ne vé. — Govoril je še Tschabuschnigg kot poročnik odborov; potem se je glasovalo: padel je predlog Tašekov in Črnetov!

Kar pa se v tej seji ni doseglo za našo reč v najviši sodnii, se je doseglo drugi dan, ko je prišlo posvetovanje o deželnih sodnijah na vrsto. Dr. Toman poprime besedo in nasvetuje, naj slavna zbornica izreče pričakovanje, da bode vlada pri viših in nižih sodnijah vseh v tem zboru nadomestovanih dežel le takem uradnikom službo dala, kateri zraven tega, da so za tako službo pripravi, tudi jezike deželne popolnoma znajo. Dr. Toman je podpiral ta predlog z izvrstnim govorom, ki ga bomo tudi celega v prihodnjem listu natisnili. Za Tomanom govori dr. Waser in potrjuje Tomanov predlog, pa pristavlja še, da bi se niži sodniški uradniki bolje plačevali; to podpira tudi Rechbauer, Riehl, Sartori. Škof Litvinović iz Galicije poprime besedo in gledé na svoje rojake Rusine z iskreno besedo podpira Tomanov predlog. Tudi ta govor ves bomo prinesli prihodnjič kakor govor g. ministra Lasserja, ki je danes slovesno besedo izrekel, da je vlado trdna volja, da dobijo vsi narodi svoje pravice; glasoval je za Tomanov predlog, ko ga je v nekterih besedah nekoliko premenil in ga je večina zbornice tako sprejela. V te vesele pomenke je le edini Deschmann vrnil neprijeten glas. Govoré zoper Tomana ga je pa nehoté podpiral, ker si je dokazati prizadeval, da oni sodnik, o katerem je Toman govoril, ni nemške besede prav zapisal. To je pač dosti očitno, da bi ne bilo potem tiste zmešnjave, ako bi bil sodnik pisal slovenski zapisnik. In ravno to hoče Toman. Dalje je Deschmann še trdil, da zbornica poslancov ni pravo mesto za razsodbo to, ali je jezik slovensk že sposoben za vso sodniško obravnavo itd.! Vidi se iz tega, da je Deschmann dosleden v svojem uporih zoper narodne pravice naše. Al le to ga prašamo: če nimamo besed za pisanje, jih tudi nimamo za govorjenje; tedaj zaprite vse kancelije

naše, in ne pustite naših ljudi k nobeni preizkavi, k nobeni pravdi, k nobeni ustmeni obravnavi; saj so mutci, saj nimajo besed! —

— Presvitla cesarica je zdaj v Raichenau-u v doljni Avstrii, pa žalibog! ni tako zdrava kakor smo pred mislili in vsi srčno želeli.

— Po ces. ukazu se bojo male loterije (Lottokolektoren) prihodnjič ravno tako oddajale kakor trafike tobaka, namreč po očitnem razpisu, da se vsak, kdor jo želi dobiti, pismeno oglasi in ponudi za-njo, kar misli. Vendar ostane za zdaj še udovam mož, ki so loterijo imeli, po ces. patentu od 5. avgusta 1806 še ta pravica, da dobijo loterijo pred vsakim drugim, ako ponudijo toliko kot drugi.

Štajersko. Znani gornje-štajarski vremenski prerok „Schökelprofet“ prerokuje konec tega mesca veliko vročino, prve dni rožnika veliko hudega vremena s točo, potem pa celi mesec deževno mrzlo vreme. — Njemu nasproti pa prerokuje francoski Gravier celo poletje toplo in suho vreme, nikoli dežja dolgo, večkrat pa blisk in tresk. — Kteri teh prerokov slamo je, ali pa oba?

Laško. 13. dan t. m. je prišel cesarjevič Napoleon v Neapolj. Ko se je s kraljem prikazal na balkonu, je zbrana množica kričala: „V Rim! Živil kralj!“ Časnik neapolitanski pa dva dni potem piše, naj Lahi zavoljo Rima nikar preveč ne tišijo, ker utegne še dosti vode v morje steči, preden se to zgodi. — Sv. Oče so 13. t. m. dosegli starost od 70 let.

Nemčija. Iz Berolina 18. maja. Nemška vlada kurhesenska je z vlado našo v budem razporu. Naša vlada trja, naj kurhesenska prekliče zoperostavno volitev deželnih poslancov; če ne storí tega, bo z vojaško silo pritislila. Do 13. t. m. se ni še vdala. — Kupčijska zveza, ki jo je unidan sklenila naša (pruska) vlada z francosko, prizadeva diplomatom veliko skrbi, ker mislijo, da ta kupčijska zveza utegne biti prva stopnja politične zveze in ves nemški bund prekucniti.

Turško 17. maja. Črnogorci so trdnjavo Niksić, ktero so Turki trdovratno in kervavo branili, 13. dan t. m. z naskokom vzeli in 800 vjetih Turkov v Cetinje terali.

Za jugoslavensko akademijo v Zagrebu

so darovali dalje iz Štajarskega: gosp. Anton Wolf, župnik Šenpeterski 20 gold., gosp. Franc Ferencak, župnik Kostivniški 10 gold., gosp. Anton Balon, far. namestnik Rogatski 5 gold.

Kursi na Dunaji

20. maja 1862.

v novem denarji.

Deržavni zajemi ali posojila.		Druge obligacije z lotrijami.	
5% obligacije od leta 1859		Kreditni lozi po g. 100 . g.	135.60
v novem dnar. po 100 g. g.	84.90	4 1/2 % Terzaški lozi po 100 „	127.50
5% nar. posojilo od l. 1854 „	84.75	5% Donavsko-parabrod-	
5% metalike	71.10	ski po g. 100	102.25
4 1/2 % „	64.50	Knez Esterhazy. po g. 40 „	101.—
4% „	57.00	Knez Salmovi po g. 40 „	39.50
3% „	42.75	Knez Palfyovi po g. 40 „	38.—
2 1/2 % „	36.00	Knez Claryovi po g. 40 „	36.75
1% „	—.—	Knez St. Genoisovi po g. 40 „	38.—
Obligacije zemlišn. odkupa.		Knez Windischgrätz. po g. 20 „	22.75
(po 100 gold.)		Grof Waldsteinovi po g. 20 „	25.—
5% doljno - avstrijske g.	87.50	Grof Keglevičevi po g. 10 „	15.50
5% ogerske.	74.00	Budimski . . po g. 40 „	37.00
5% horvaške in slavonske „	72.75	Denarji.	
5% krajnske, štajarske,		Cesarske krone . . . g.	18.13
koroške, istrijske „	87.50	Cesarski cekini . . . „	6.30
Deržavni zajemi z lotrijami.		Napoleondori 20 (frankov) „	10.54
Zajem od leta 1860 . . . „	98.60	Souvraindori	18.30
„ „ „ 1860 petink. „	—.—	Ruski imperiali	10.78
„ „ „ 1839	142.50	Pruski Fridrikdori . . . „	11.03
„ „ „ 1839 petink. „	—.—	Angleški souvaindori . . .	18.39
5% narodni od leta 1854 „	98.25	Louisedori (nemški) . . .	—.—
Dohodkine oblig. iz Komo „	16.75	Srebro (ažijo)	31.—